ARNIS

Asociația Română pentru
Nou-născuții Îndelung Spitalizați

INFECȚIA CU VIRUSUL SINCIȚIAL RESPIRATOR (VSR) ÎN SEZONUL RECE

EDIȚIA A 2-A, 2022, BUCUREȘTI

INFECȚIA CU VIRUSUL SINCIȚIAL RESPIRATOR (VSR) ÎN SEZONUL RECE

ARNIS
Asociația Română pentru Nou-născuții Îndelung Spitalizați

EDIȚIA A 2-A, 2022, BUCUREȘTI

"Din păcate, externarea din maternitate a prematurilor și a nou-născuților cu diverse afecțiuni perinatale nu înseamnă că problemele acestora s-au terminat. Majoritatea acestor copii au în continuare risc crescut pentru infecții. Infecția cu virusul sincițial respirator poate fi o amenințare serioasă pentru sănătatea acestor copii în primii doi ani de viață. Avem însă mijloace de a o preveni și părinții trebuie să știe acest lucru."

Conferențiar Universitar Doctor Livia Maria Ognean

Ce este Virusul Sincițial Respirator (VSR)?

Virusul sincițial respirator este un virus sezonier foarte comun și foarte contagios, cauza cea mai frecventă a infecțiilor respiratorii până la vârsta de 4 ani. Până la vârsta de 2 ani aproape toți copiii trec prin infecții cu VSR.

Dacă în cazul copiilor mai mari și al adulților VSR produce simptome similar unei răceli banale, în cazul nou-născuților, sugarilor și copiilor mai mici de 2 ani acest virus poate produce îmbolnăviri serioase precum bronșiolita și insuficiența respiratore acută.

Ce nou-născuți și copii sunt la risc major de a se infecta cu VSR?

Nou-născuții (copii cu vârsta de 0-28 de zile), sugarii și copiii mici care fac pentru prima dată infecție cu VSR au risc de a prezenta forme mai severe de boală, necesitând adesea spitalizare.

De asemenea, există câteva categorii de copii la care VSR produce **forme severe de boală** (bronșiolite severe, pneumonii, insuficiență respiratorie acută):

- foștii prematuri, mai ales cei care prezintă displazie bronho-pulmonară (boală pulmonară cronică a prematurității),
- copiii cu malformații congenitale cardiace semnificative hemodinamic,
- copiii cu malformații congenitale ale căilor respiratorii,
- copiii cu afecțiuni neuro-musculare congenitale,
- copiii cu imunitate sever deprimată.

Acești copii necesită adesea internări în terapia intensivă, oxigenoterapie, suport respirator și chiar intubație și ventilație mecanică.

Copiii dezvoltă imunitate pe termen lung la VSR?

Marea majoritate a copiilor se infectează cu VSR în primii 2 ani de viață, dar infecția cu VSR nu este urmată de imunitate de lungă durată. De asemenea, există mai multe tulpini ale VSR care pot produce infecții respiratorii. De aceea re-infecțiile sunt posibile chiar și pe durata aceluiași sezon VSR.

În ce sezon se transmite VSR și care este mecanismul de transmitere?

Virusul sincițial respirator este un virus cu circulație sezonieră. În zonele temperate, așa cum este și cazul

României, VSR circulă începând din toamnă până primăvara, cel mai des din noiembrie până în martie.

Mecanismul de transmitere:

- Virusul se găsește în saliva persoanelor infectate și se transmite, la fel ca orice virus respirator, prin secrețiile persoanei infectate, pe cale aeriană.
- Picăturile infectate sunt eliminate prin tuse și strănut, VSR se poate depune pe suprafețele și obiectele din jur precum și pe haine, astfel încât contaminarea persoanelor din jur se poate produce cu ușurință fie prin inhalarea picăturilor infectate fie prin atingerea suprafețelor contaminate cu aceste picături.

Răspândirea VSR este rapidă mai ales în colectivități – creșă, grădiniță, școli – și în familiile în care există frați mai mari. Contagiozitatea mare a VSR poate duce chiar la apariția de epidemii de infecții cu VSR și chiar și la focare de infecții în spitale.

Care sunt simptomele îmbolnăvirii cu VSR?

Forme ușoare ale îmbolnăvirii cu VSR

Simptomele comune ale infecției cu VSR, prezente de obicei la copiii mai mari de 2 ani, sunt cele ale unei răceli banale:

- nas înfundat sau rinoree (secreții nazale abundente),
- dureri în gât,
- dureri ușoare de cap,
- tuse,
- febră,
- dificultăți de alimentație,
- dificultăți de hidratare,
- stare generală ușor alterată.

Forme severe ale îmbolnăvirii cu VSR

În formele severe de infecție nou-născutul, sugarul sau copilul mic prezintă:

- dificultăți severe de respirație, cu efort respirator marcat ,
- respirație frecventă, dificilă,
- uneori apnee în cazul foștilor prematuri cu displazie bronho-pulmonară,
- cianoză (colorație albăstruie a tegumentelor și mucoaselor) datorită dificultăților de oxigenare a țesuturilor,
- creșterea frecvenței cardiace,

- dificultățile de alimentație și hidratare ce pot duce la deshidratare și nevoia de re-echilibrare prin perfuzii de alimentație și hidratare intravenoase,
- otita poate complica, de asemenea, evoluția acestor infecții cu VSR.

Ce tratament există în cazul infectării cu VSR?

Tratamentul infecțiilor cu VSR este unul simptomatic, nu există medicamente antivirale eficiente în tratamentul acestor infecții.

Tratamente în cazul infectării cu VSR

- Copiii cu forme severe de infecție cu VSR au nevoie de internare în spital, adesea în terapia intensivă pediatrică și de oxigenoterapie pentru a menține oxigenarea normală a organismului.
- Nu rareori acești copii au nevoie și de suport respirator, fie neinvaziv – precum administrarea de presiune pozitivă continuă în căile respiratorii (CPAP) fie de administrarea unui amestec de oxigen și aer cu debit mare pe canule nazale (HFNC) – fie invaziv, adică intubație și ventilație asistată.
- Terapia adjuvantă este complexă, individualizată pentru fiecare copil în parte și poate cuprinde bronhodilatatoare, corticosteroizi.
- Poate fi necesară, de asemenea, alimentația și hidratarea intravenoasă.
- Antibioticele pot fi necesare în cazul în care se produce o suprainfecție bacteriană.

"La 2 luni de la venirea acasă am retrăit coșmarul terapiei intensive. Am fost îngrozită de efectele VSR asupra puiul meu... Din fericire, Sara a fost încă o dată mai puternică decât mine, a luptat și a depășit cu bine momentul."

Valentina, mama Sarei, născută la 29 de săptămâni, cu o greutate de 1000 grame

Cum putem preveni infectarea cu VSR?

Prevenirea infecției cu VSR presupune respectarea măsurilor uzuale de prevenire a infecțiilor respiratorii:

- igiena corectă a tusei și strănutului (folosirea batistei, învățarea copilului să tușească sau să strănute în plica cotului),
- evitarea contactului cu persoanele care prezintă simptome respiratorii,
- spălarea frecventă a mâinilor,
- curățarea frecventă a suprafețelor, jucăriilor,
- aerisirea frecventă a încăperilor,
- reducerea numărului de vizite pe durata sezonului VSR.

Recomandat mai ales în cazul copiilor cu risc crescut pentru infecții cu VSR:

- alăptarea exclusivă și prelungită,
- menținerea unei bune stări de nutriție,
- evitarea expunerii la fumul de țigară (de dorit încă dinainte de naștere, din perioada sarcinii nu numai după naștere.

Cum putem preveni și proteja suplimentar copilul, prin tratament medicamentos?

Cercetătorii caută de mult soluții pentru vaccinarea împotriva VSR și există în prezent multe astfel de vaccinuri aflate în studii clinice, unele destinate gravidelor, altele sugarului mic, dar se așteaptă ca aceste vaccinuri să intre în uz după finalizarea tuturor etapelor de studiere a eficienței și siguranței, în următorii ani.

Există însă **varianta de imunizare prin administrarea unei imunoglobuline specifice** care se administrează lunar pe durata sezonului VSR și care poate reduce riscul de infecție a VSR. Această imunglobulină este indicată nou-născuților și sugarilor mici cu risc crescut pentru forme severe de infecție cu VSR.

Dacă copilul dumneazoastră se încadrează în una din categoriile de risc menționate mai sus este indicat să discutați cu medicul neonatolog sau specialistul pediatru (cardiolog, pneumolog, neurolog, etc.) în îngrijirea căruia se află copilul dumneazoastră.

Sprijiniți proiectele Asociației ARNIS

Centru EDU pentru părinții de prematuri

Proiectul Centru EDU de resurse pt părinții de prematuri are ca scop informarea și educarea părinților cu ajutorul cadrelor medicale, pentru creșterea calității îngrijirii medicale a copilului îndelung spitalizat la naștere.
În acest Proiect se regăsesc și 11 seminariile video realizate între 2017-2021, cu informații transmise pe înțelesul părinților, o serie de articole despre diagnostice, metode de îngrijire și recuperare, broșuri realizate cu ajutorul sprecialiștilor și materiale informative internaționale, traduse în limba română.
Proiectul este în continua creștere, căci dezvoltăm în fiecare an noi materiale informative și noi seminarii video pentru părinții de prematuri.

Urmăriți apariția noului seminar "Riscuri în sezonul rece" despre Virusul Sincițial Respirator: https://arnis.ong/centrul-edu/

Seminarii de parenting
pentru familiile cu bebeluși îndelung spitalizați

Pui de om în terapie

Sprijină proiectul Pui de om în terapie, pentru ca părinții şi copiii îndelung spitalizați să fie împreună din prima clipă!
Bebelușii din terapie intensivă au nevoie să fie îngrijiți de părinții lor la fel de mult ca cei născuți la termen. Studiile recente şi exemplele de bună practică au arătat că prezența părinților în terapie intensivă este benefică puiului din incubator!
În cadrul proiectului Pui de om în terapie, ARNIS organizează cursuri pentru echipa medicală și oferă donații de materiale și echipamente pentru realizarea unei îngrijiri care să susțină o bună dezvoltare neurologice a nou-născutului îndelung spitalizat (Family Centred Care).

Recuperare copii

Începând cu 2013, încă de la înființare, unul dintre scopurile Asociației ARNIS a fost acela de a ajuta, sprijini și ghida recuperarea copiilor născuți prematur sau bolnavi și îndelung spitalizați la naștere.

Asociația ARNIS încheie contracte de parteneriat cu părinții copiilor, prin care se angajază să deconteze săptămânal terapiile medicale pentru recuperare motorie și cognitivă, transportul la terapie și cazarea în alt oraș, medicamentele, controalele, imagistica și analize medicale din contul deschis în numele copilului.

Înscriere se fac completând acest formular:
http//arnis.ong/recuperare/

Admiterile se fac în perioada septembrie-decembrie, iar criteriile sunt, în primul rând preocuparea familiei pentru recuperarea copilului, dovezile medicale care să ateste nașterea prematură și spitalizarea îndelungată la naștere (cel puțin în prima lună de viață), sau probleme medicale diagnosticate intrauterin (malformații congenitale, sindroame genetice). Pentru familiile noi admise organizăm training-uri despre decontare și fundraising și le dam accesul în grupul de sprijin pe WhatsApp al proiectului.

Optează pentru donația recurentă din contul bancar şi ajută-ne să dezvoltăm asociația, pe termen lung!

DONAŢII ÎN CONT BANCAR:

- **RO07INGB0000999904198945 (RON)**
- **RO77INGB0000999903935106 (EURO)**

deschise la ING Bank, sucursala Băneasa,
reprezentant legal Corina Croitoru
tel. **0745.63.98.98**
e-mail: **corina.croitoru@arnis.ong**

Această broşură este pusă la dispoziție în mod gratuit, de către Asociația Română pentru Nou-născuții Îndelung Spitalizați - **ARNIS**, părinților cu bebeluşi prematuri sau bolnavi şi îndelung spitalizați la naştere în secțiile de neonatologie ale spitalelor din România.
Misiunea ARNIS este de a îmbunătăți sănătatea nou-născuților îndelung spitalizați din România prin proiecte de prevenție, informare şi educare a societății civile privind naşterea înainte de termen, implementarea principiilor Family Centred Care în terapiile intensive neonatale și alinierea Standardelor naționale la nivelul Standardelor Europene de îngrijire elaborate de EFCNI, precum și oferirea de suport familiilor lor în procesul de recuperare medicală al copiilor, până la vârsta de 18 ani.
Asumarea răspunderii
Toate drepturile asupra conținutului acestei broşuri sunt rezervate ARNIS. Reproducerea, fotocopierea, citarea, comercializarea fără acordul ARNIS este sancționată conform legilor în vigoare.
Informațiile puse la dispoziție în această broşură au strict valoare informativă. Prezentul material nu furnizează scheme de tratament și nu recomandă medicamente. Aveți obligația de a contacta un medic în cazul în care copilul dumneavoastră este bolnav.
Deținătorul drepturilor de autor (ARNIS) nu poate fi tras la răspundere pentru interpretarea greşită a informațiilor din această broşură sau pentru starea de sănătate a mamei şi copilului.
www.arnis.ong
Autor: Conferențiar Universitar Doctor Livia Maria Ognean, Șef Clinică Neonatologie, Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, membru în Comitetul Director al Asociației de Neonatologie din România, Membru în Grupul Tehnic de Elaborare a Ghidului Național Profilaxia infecției cu virusul sincițial respirator, președinte al Asociației Baby Care Sibiu
Co-autor: Președinte și membru fondator ARNIS, Corina Croitoru
Ilustrație şi DTP: Iulia Trif
Realizarea acestui Seminar din cadrul proiectului "Centru EDU pentru părinții de prematuri" a fost susținută de AstraZeneca
Întreg proiectul "Centru EDU pentru părinții de prematuri" are în 2021 următorii susținători: Procter & Gambel, GE Healthcare, 9luni.

"Suntem alături de părinții copiilor la risc de infectare cu Virusul Sincițial Respirator, prin cele 2 materiale informative dezvoltate de ARNIS, alături de specialiști: prezenta broșură și Seminarul Video "Riscurile sezonului rece". Consider că un părinte educat poate preveni reinternarea în terapie intensivă a copilului său, spre binele acestuia!"

Corina Croitoru, mamă de gemene născute prematur, membru fondator şi preşedinte ARNIS

Material educativ susținut de
Asociația de Neonatologie din România